

השומר הצעיר בגרמניה

לחברותינו וחברינו בכפר מנחם,

שמחנו לבקר בקיבוץ היפה שלכן/ם ביום שישי ה-25 במרץ. לאחר טעות בפנייה, מצאנו את עצמנו ברפת. אולם לשמחתנו חיכתה לנו אוכמה, שהובילה אותנו אל המקום הנכון, וקיבלה אותנו בלבביות במועדון הקיבוץ. המקום כבר חיכה לנו, ובאווירה חמימה וביתית שוחחנו עם אמנון ואיתה על הוריהם, שהיו חברי השומר הצעיר גרמניה. אך רגע לפני שנמשיך לספר על היום שהיה לנו, ניקח צעד אחורה כדי להציג את עצמנו.

השומר הצעיר גרמניה נוסד מחדש בברלין לפני עשר שנים, 73 שנים לאחר שפעילות התנועה נאסרה

בגרמניה הנאצית. מאז 2012, הקהילה שלנו הולכת וגדלה, ומפתחת את המסורות שלה לאור ערכי השומר הצעיר. אולם, נשאלת השאלה כיצד ניתן לבנות מסורת ללא היכרות עם העבר שלנו? מהסיבה

הזו החלטנו להקדיש את שנת העשור של הקן, שנת 2022, לחקירה ולמידה אודות הדור הראשון של התנועה בגרמניה. מטרתנו - לחבר את חניכי וחניכות הדור הנוכחי לכדי מפגש בין דורי מרגש. במרץ האחרון, משלחת תנועתית בת 10 מתנדבים ומתנדבות יצאה לישראל, ובשיתוף ארכיון יד יערי בגבעת

חביבה וביקורים בכמה קיבוצים "ייקים", אספה כל פיסת מידע אפשרית על חברי וחברות השומר הצעיר

בגרמניה בשנות השלושים.

מי היו חניכות וחניכי התנועה? מי היו המדריכות, המדריכים וההנהגה? כיצד נראו חיי החברים, איך חיו

בשנות הרדיפה, האם שרדו את השואה, ולאן התגלגלו? במה האמינו ולאור אילו ערכים פעלו? התחקות

אחר שאלות אלו הובילה אותנו באופן בלתי-נמנע אל כפר מנחם, שם זכינו לשמוע את סיפוריהם של אוכמה ואמנון. הוריו של אמנון נפגשו בתנועה

בגרמניה, בה אביו, קוטי זלינגר ז"ל, מילא

תפקיד מרכזי. באמצעות הקשרים שהיו לו

ותכסיסים אחרים, ובאומץ לב של מנהיג

אמיתי, דאג קוטי לחניכים והחניכות, ואף

הצליח להציל את חייהם – כפי שעשה עם

אמה של אוכמה, אסתר סוחר ז"ל. גם סיפור
חייה של אסתר הינו סיפור מעורר השראה,
סיפור של אישה עוצמתית שעזבה את בית
הוריה בדרזדן בגיל 17 בכדי לחיות בקומונה
של השומר הצעיר בברלין.

במהלך הביקור בכפר מנחם, למדנו על התפקיד המרכזי שמילאה הקומונה כמרחב בו צעירים יכלו
לנהל

את חייהם ללא השגחת מבוגרים. הקומונה היוותה כר פורה לפיתוח רעיונות ואידאליים שנמצאים
בליבתו השומר הצעיר עד היום; וכן פיתוח הרגישות החברתית-סוציאליסטית הקוראת לעזרה
למוחלשים – יהודים ושאינם יהודים. כך, סיפוריהם מחברים בין הדורות הקודמים, אל הדור שלנו
והפעילות שלנו בתנועה.

השיחות עם המארחים/ות פתחו את עינינו גם לשיטות בהן השומר הצעיר עזרו לחברות/ים לצאת
מגרמניה ולהמלט מהמשלוחים. אנחנו יכולים להגיד בגאווה שכיום אנו מחנכים/ות ומתחנכים/ות על
כתפיהם/ן של אנשים אמיצים, שהיו מוכנים להקריב הכל כדי להציל את חיי חבריהם וחברותיהם.
האירוח שלכם היה עבורנו חוויה נעימה, פורייה ומחממת את הלב – החל מהסיפורים המרגשים של
חברי הקיבוץ והוריהם, וכלה באפשרות לבקר בארכיון המרשים.

אנחנו מזמינים אתכם להישאר איתנו בקשר – ולשתף אותנו בכל קצה חוט הקשור בתנועה בגרמניה
בשנים 1931-1939. כתובת המייל שלנו היא de.hatzair-hashomer@geschichtsjprojekt – אנחנו

מצפים לשמוע מכם!

תודה רבה וחזק ואמץ!

צוות הפרויקט ההיסטורי של השומר הצעיר גרמניה